

b./ pre ženské: kuchársky, cukrársky, šitie bielizne, krajčírsky, výroba prádla, kadernícky, atď.

c./ jazykové kurzy.

Rôzne:

Židovská ústredná úradovňa pre Krajinu slovenskú má ústne povolenie od vlády sriaďovať prevrstvovacie kurzy.

Vyučujúci majster k vedeniu kurzu nepotrebuje žiadneho zvlášneho povolenia od niektorého úradu.

Účastníci kurzu nepodliehajú nemocenskému a penzijnému poisteniu.

Doporučuje sa účastníkov kurzu nechať kolektívne poistiť pre prípad smrti a trvalej invalidity⁶⁴.

SNA, fond Policajné riaditeľstvo v Bratislave, kartón 558, Mat 294/10.

Dokument 27

Odvolanie sa E. Herzbrunna z 21. 2. 1939 proti pozbaveniu členstva v obecnom zastupiteľstve v Spišských Vlachoch.

Slávnemu Okresnému úradu v Spišskej Novej Vsi.

Odpovedajúc na Váš ctený príspevok číslo: 148/1939 prez. zo dňa 17. II. 1939., sdeľujem Vám, že za člena obecného zastupiteľstva mesta Spišské Vlachy na spoločnej kandidátnej listine sdružených strán pre čl. republiku nebol som zvolený na návrh politickej strany židovskej, ale na návrh miestnej nepolitickej skupiny židovských občanov a občanov slovenskej národnosti židovského náboženstva. Táto miestna nepolitická skupina aj pri predošlých voľbách vyslala svojho delegáta do obec. zastupiteľstva a to nie z dôvodov politických, ale len čisto z dôvodu hospodárskeho.

Teda táto miestna skupina žid. občanov a občanov slov. národnosti žid. náboženstva, ktorá ma navrhovala pod menom „Židovská strana“ do obecného zastupiteľstva je nepolitická a nikdy nemala a nemá nič spoločného s krajiniskou pol. žid. stranou, ktorá bola rozpustená. Táto volebná skupina, za

⁶⁴ Na usporiadanie prevrstvovacích kurzov sa sťažovalo Smiešané živnostenské spoločenstvo pre mesto Bratislava Mestskému notárskemu úradu v Bratislave 16. 2. 1939. Dôvodom sťažnosti bolo to, že nemajú nato oprávnenie, resp. finančné záležitosti. ŽÚÚ to organizovala lacnejšie ako to ponúкло spomenuté živnostenské spoločenstvo. SNA, fond Policajné riaditeľstvo v Bratislave, kartón 558, Mat 294/10.

ktorú som bol zvolený je práve opačného presvedčenia ako pol. žid. strana a z toho dôvodu nebol som ani nikdy členom menovanej politickej žid.strany. Na potvrdenie mojich údajov pripojujem dôkazy.

Dovoľujem si pripomenúť ešte aj to, že na tej istej spoločnej kand. listine do volieb do obec. zastupiteľstva bola účastná ešte jedna volebná skupina pod menom „Občanská strana“ (za ktorú bol zvolený pán Ellemér Terray) a že mňa navrhnuvšia „Židovská strana“ mala a má taký istý ale miestny nepolitický význam.

S úplnou úctou

Sp. Vlacha dňa 21. II. 1939

(nečitateľný podpis)⁶⁵

ŠOKA Spišská Nová Ves, fond OÚ Spišská Nová Ves, kartón 83, 148/39 prez.

Dokument 28

Úradný záznam výpovede zástupcu Židovskej ústrednej úradovne O. Löbla z 24. 2. 1939 na Prezidiu policajného riaditeľstva v Bratislave ohľadom používania zapečatených miestností, ktoré predtým používala zakázaná telovýchovná jednota Makabi.

Úradný záznam.

Bratislava, 24. februára 1938⁶⁶.

V dôsledku predvolania dostavil sa pán dr. Otto Löbl, člen Židovskej ústrednej úradovne, a ako doplnenie dnu uvedeného podania predniesol toto:

Zapečatenie predmetných miestností na Riečnej ulici čis.1. stalo sa zrejme z omylu pretože v týchto /1 veľká a 2 malé miestnosti/ neprevádzala sa žiadna protizákoná činnosť, menovite nie činnosť zakázaného telovýchovného spolku „Makabi“⁶⁷. Je pravdou síce, že tieto miestnosti mal od septembra 1938, do januára 1939 /do rozpustenia telových. spolku Makabi/ skorej spomenutý spolok prenajaté od pána Zikmunda Lipkovitza v Bratislave, bytom na Hlbokej ceste čis.7., avšak tento spolok od svojho rozpustenia vôbec neúčinkuje, na miesto neho teraz je tam odbor Židovskej ústrednej úradovne pre vysťahovanie Židov do Palestíny a pre prevrstvenie, tiež pre prípravu mládeže po stránke rečovej a odbornej /hlavne pre poľnohospodárske práce/.

⁶⁵ Emil Herzbrunn.

⁶⁶ Všetky dátumy na dokumente sú z marca 1939. Je preto možné, že dátum 24. 2. 1939 nie je správny a išlo sa o deň 24. 3. 1939.

⁶⁷ Pozri dok. 13..